

20.7.2020

LAUSUNTO

kulttuuri- ja koulutusvaliokunnalta

kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnalle

digitaalisia palveluja koskevasta säädöksestä ja perusoikeuskysymyksistä
(2020/2022(INI))

Valmistelija: Petra Kammerevert

PA_NonLeg

EHDOTUKSET

Kulttuuri- ja koulutusvaliokunta pyytää asiasta vastaavaa kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokuntaa sisällyttämään seuraavat ehdotukset päätöslauselmaesitykseen, jonka se myöhemmin hyväksyy:

1. muistuttaa, että perusoikeudet muodostavat objektiivisen arvojärjestelmän, jolla varmistetaan, että viestintään liittyvistä perusvapauksista, jollaisia ovat oikeus viestinnän yksityisyyteen, sananvapaus ja viestinnän moniarvoisuus, tiedonvälityksen, taiteen, tieteen ja tiedotusvälineiden vapaus sekä omistusoikeus ja sen suojeleminen, ei voida poiketa ja että ne on tasapainotettava keskenään esimerkiksi yksityisoikeudellisten sopimusten tai sopimusehtojen puitteissa;
2. korostaa, että digitaalisia palveluja koskevan säädöksen olisi vastattava täysin tavoitetta varmistaa perusoikeuksien suojeleminen, kuluttajansuoja, käyttäjien turvallisuus, mahdollisuus anonymiteettiin verkossa, sananvapaus ja omaisuuden suojeleminen; korostaa, että perusoikeudet eivät toimi vain puolustautumisoikeuksina suhteessa valtioon, vaan ne koskevat myös sellaisia tahoja, jotka käyttävät valtaa teknisen infrastruktuurinsa välityksellä, rajoittaen siten näiden valtaa; painottaa, että näin ollen perusoikeuksista on myöskin aiheuduttava velvoitteita tahoille, jotka käyttävät valtaa teknisten infrastruktuuriensa välityksellä; korostaa, että olisi otettava asianmukaisesti huomioon määräävän markkina-aseman vahvuus, määräävä tai lähes monopolistinen asema, käyttäjien riippuvuus tarjonnasta sekä edut, joihin käyttäjät, vahvat toimijat itse ja muut kolmannet osapuolet vaikuttavat;
3. painottaa, että on tärkeää auttaa kuluttajia ja käyttäjiä saamaan enemmän valtaa omien tietojensa ja identiteettinsä suhteen ja ottamaan niistä vastuuta, ja kehottaa varmistamaan korkeatasoisen henkilötietojen suojan ja lisäämään samalla digitaalisten palvelujen avoimuutta ja vastuuvollisuutta;
4. korostaa, että unionin tai kansallisen lainsäädännön nojalla laillisen ja laillisesti jaetun sisällön on pysyttävä verkossa ja että tällaisen sisällön poistaminen ei saa johtaa yksittäisten käyttäjien tunnistamiseen tai henkilötietojen käsittelyyn;
5. huomauttaa, että mediaekosysteemi kärsii verkkoalustojen disruptiivisista vaikutuksista; korostaa, että viranomaisilla on velvollisuus ottaa käyttöön oikeudellinen kehys, jolla edistetään riippumattoman ja moniarvoisen median kehittämistä;
6. muistuttaa, että verkkoalustoilla ja muilla verkkopalveluilla on velvollisuus toimia riipeästi laittoman sisällön poistamiseksi alustoiltaan ja palveluistaan, ja muistuttaa, että nämä pakolliset suojoitoimenpiteet tehdään lainsäädäntökehyksen puitteissa ja ne ovat oikeudellisen valvonnan alaisia; katsoo, että alakohtaisilla säännöillä voidaan varmistaa esteetön pääsy mediapalveluihin ja sisältöihin sekä edistää tiedotusvälineiden vapautta ja moniarvoisuutta;
7. vaatii, että kaikki toimenpiteet, jotka voivat vaikuttaa perusoikeuksiin, perustuvat jatkossakin oikeudelliseen ja viranomaisvalvontaan ja että mitään julkishallinnon tehtäviä ei siirretä yksityisille yrityksille tai yksityishenkilöille;
8. kehottaa löytämään sisällön poistamiseen tasapainoisia ratkaisuja yhteistyössä alustojen, sääntelyviranomaisten, oikeudenhaltijoiden ja käyttäjien välillä; painottaa, että alustojen

prioriteettina olisi oltava yleisen tietosuojaja-asetuksen mukaisen laitonta toimintaa koskevan tiedon jakaminen lainvalvonta- ja muiden viranomaisten kanssa sen lisäksi, että niillä on omat tehokkaat ja asianmukaiset suojatoimet;

9. kehottaa varmistamaan avoimuuden niissä menettelyissä, joita sosiaalisen median alustat käyttävät sisällön poistamiseen, ja ehkäisemään sellaisen sisällön poistamista, joka ei ole laitonta; kehottaa laatimaan suurille sosiaalisen median alustoille selkeät säännöt, joiden perusteella niiden on tarkistettava asiattomiksi merkityt sisällöt ja vastattava sisällön lataajille perustellulla päätöksellä, jos heidän lataamansa sisältö on estetty; kehottaa siksi ottamaan käyttöön tehokkaita valitus- ja oikeussuojamekanismeja ihmisohjauksessa toimivia käyttäjiä varten ja samalla estämään tällaisten mekanismien väärinkäytön;
10. kehottaa komissiota varmistamaan, että alustaoperaattorit asettavat saataville avoimuusraportteja, joissa on tiedot sellaisten tapausten määrästä, joissa sisältö on virheellisesti määritelty laittomaksi tai laittomasti jaetuksi, ja että toimivaltaiset viranomaiset ilmoittavat tiedot sellaisten tapausten määrästä, joissa sisällön poistaminen on johtanut rikostutkintaan tai rikossyytteesen asettamiseen;
11. huomauttaa, että kaikki haitallinen sisältö tai osittain paikkansapitävä tieto ei ole välttämättä laitonta; toteaa, että automaattiset suodatusvälineet voivat johtaa laillisen sisällön poissuodattamiseen; pitää tarpeellisena varmistaa, että sisällön omistajat voivat puolustaa oikeuksiaan asianmukaisesti sen jälkeen, kun heidän sisältöjään on poistettu;
12. painottaa, että verkkoalustojen ja muiden palvelujen on noudatettava kaikessa sisältöjensä valvonnassa täsmällisiä ja avoimia sääntöjä, jotka ovat käyttäjien tiedossa ja jotka mahdollistavat tosiasiallisen oikeuden hakea muutosta päätöksiin ensisijaisesti verkkoalustoilta tai -palveluilta mutta myös viranomaisilta;
13. suosittaa, että lasten ja nuorten suojeluun kiinnitetään erityistä huomiota ja että heidän suojelunsa taataan myös tietosuojalainsäädännössä, ja vaatii, että verkkopalveluihin sovelletaan lasten ja nuorten suojelun osalta tiukimpia tietosuojalainsäädännön mukaisia rajoituksia;
14. huomauttaa, että pehmeä koordinointi, tukitoimet tai täydentävät toimenpiteet, kuten käytännesäännöt tai itsesääntely ja yhteissääntely, voivat olla tehokkaita sääntelykeinoja – edellyttäen, että valtion virastot seuraavat niiden vaikutuksia ja että valtion toteuttamasta sääntelystä säädetään sen varalta, että tällaiset toimenpiteet osoittautuvat tehottomiksi – koska ne mahdollistavat usein nopean reagoinnin muuttuviin olosuhteisiin, esimerkiksi kun asiaan liittyy EU:n ulkopuolisia osallistujia;
15. huomauttaa, että täytäntöönpano on lähtökohtaisesti kansallisten sääntelyviranomaisten vastuulla, myös rajat ylittävissä tapauksissa, eikä sitä pitäisi siirtää unionin tasolle ilman perusteltua syytä; katsoo lisäksi, että alkuperämaaperiaatteen ajatus vahvistuu, jos kansallisilla sääntelyviranomaisilla on tehokkaat välineet täytäntöönpanoa ja sen valvontaa varten sekä tehokkaat rajat ylittävää yhteistyötä koskevat menettelyt; korostaa, että näiden lisäksi unionin tasolla olisi oltava käytössä nopeat ja tehokkaat riitojenratkaisumenettelyt, joilla varmistetaan kestävä oikeusrauha;
16. vaatii, että unionissa kehitetyissä ja käytetyissä palveluissa taataan tehokas ja kattava yksityisyyden suoja ja tietosuoja ja että mahdollisimman laaja sananvapaus ja

tiedonvälityksen vapaus, teollis- ja tekijänoikeuksien suoja, yksityisyyden suoja viestinnässä, mielipiteenvapaus, kulttuurinen monimuotoisuus ja verkon neutraalius turvallisessa digitaalisessa ympäristössä ovat maailmanlaajuisessa kilpailussa etuja, joita ei pitäisi aliarvioida; kehottaa komissiota edistämään järjestelmällisesti näiden palvelujen kehittämistä kohdennetummin selkeillä ja tehokkailla ratkaisuilla, jotka soveltuvat digitaaliseen aikakauteen;

17. kehottaa vaalimaan eurooppalaisia arvoja edistämällä mielipiteiden moninaisuutta, verkon neutraaliutta, sananvapautta, omaisuuden suojausta ja tiedonsaantia, tiedotusvälineiden moniarvoisuutta sekä kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta; kehottaa laatimaan selkeät ja mahdollisimman yhdenmukaisesti sovellettavat säännöt, jotka koskevat verkkoalustojen vastuuta, laitonta tai haitallista sisältöä, algoritmeja koskevaa vastuuvollisuutta, mainonnan avoimuutta sekä haitallisen sisällön, vihapuheen ja disinformaation torjuntaa ja niiden levittämisen ehkäisemistä valetilien tai bottitilien kautta, jotta perusoikeudet ja -vapaudet voidaan säilyttää;
18. painottaa, että verkkoalustoille määrättyjen uusien velvoitteiden olisi oltava oikeassa suhteessa niiden markkinaosuuteen ja taloudellisiin resursseihin, jotta voidaan edistää tasapuolista kilpailua ja tukea innovointia; katsoo, että tällainen menettelytapa auttaisi vahvistamaan tiedon ja tiedotusvälineiden moniarvoisuutta sekä kulttuurista ja kielellistä monimuotoisuutta;
19. kehottaa asettamaan yleisten sääntöjen edelle alakohtaiset säännöt, kuten direktiivi (EU) 2018/1808, audiovisuaalisia mediapalveluja koskeva direktiivi tai tekijänoikeusdirektiivi (EU) 2019/790, joiden avulla pyritään saavuttamaan koko yhteiskunnan kattavat tavoitteet ja toteuttamaan ne konkreettisesti tietyillä aloilla, jotta oikeudenhaltijoiden oikeudet voidaan varmistaa digitaalisessa ympäristössä;
20. korostaa, että kaikissa palveluntarjoajille tarkoitetuissa sisällön moderointia koskevissa säännöksissä on varmistettava, että niissä kunnioitetaan täysimääräisesti oikeutta sananvapauteen, joka Euroopan unionin perusoikeuskirjan 11 artiklan mukaan sisältää ”mielipiteenvapauden sekä vapauden vastaanottaa ja levittää tietoja tai ajatuksia viranomaisten siihen puuttumatta ja alueellisista rajoista riippumatta”, ja painottaa, että mahdollisuus tutustua monenlaisiin mielipiteisiin edistää avoimen ja demokraattisen yhteiskunnan kehittymistä silloinkin, kun on kyse näkemyksistä, jotka ovat kiistanalaisia tai vastenmielisiä;
21. korostaa, että kansalaisille on annettava enemmän valtaa valvoa sitä, miten heidän henkilötietojensa käsitellään ja suojataan verkossa, ja samalla on lisättävä yritysten vastuuta omista tietosuojakäytännöistään;
22. kehottaa komissiota ja jäsenvaltioita edistämään julkisen ja yksityisen sektorin sekä tiedemaailman välistä yhteistyötä, jotta voidaan tehostaa tietämyksen jakamista, turvallisuuskoulutuksen edistämistä, tietosuojaa, eettisiä vaikutuksia ja ihmisoikeuksien kunnioittamista digitaaliteknologian, robotiikan ja tekoälyn käytön yhteydessä;
23. katsoo, että verkkoalustojen vastuun määrittämisessä olisi otettava huomioon operaattorin koko ja että alustojen osallisuus sisällön tuottamisessa olisi erotettava selvästi selkeiden ja todennettavissa olevien kriteerien ja osa-alueiden, kuten toimituksellisten tehtävien, tosiasiallisen tiedon ja tietynasteisen valvonnan, perusteella; katsoo myös, että mihin tahansa ehdotettuun järjestelmään olisi sisällyttävä vahvat

takeet perusoikeuksien turvaamisesta sekä riittävä riippumaton ja puolueeton julkinen valvonta;

24. korostaa, että riippumatta siitä, millaisia yhteiskunnallisia hyötyjä uudet teknologiat, digitaaliset palvelut ja tekoälyn kaltaiset datavetoiset teknologiat tarjoavat, tärkeimpänä prioriteettina on oltava demokraattisiin arvoihin, oikeusvaltioon ja perusoikeuksiin kohdistuvien mahdollisten riskien huomioiminen ja analysointi.

**TIEDOT HYVÄKSYMISESTÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

Hyväksytty (pvä)	13.7.2020
Lopullisen äänestyksen tulos	+: 28 -: 0 0: 2
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet jäsenet	Asim Ademov, Christine Anderson, Andrea Bocskor, Vlad-Marius Botoș, Ilana Cicurel, Gilbert Collard, Gianantonio Da Re, Laurence Farreng, Tomasz Frankowski, Romeo Franz, Alexis Georgoulis, Hannes Heide, Irena Joveva, Petra Kammerevert, Niyazi Kizilyürek, Predrag Fred Matić, Dace Melbārde, Victor Negrescu, Niklas Nienä, Peter Pollák, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Andrey Slabakov, Massimiliano Smeriglio, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Milan Zver
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet varajäsenet	Isabel Benjumea Benjumea, Marcel Kolaja
Lopullisessa äänestyksessä läsnä olleet sijaiset (209 art. 7 kohta)	Angel Dzhambazki

**LOPULLINEN ÄÄNESTYS NIMENHUUTOÄÄNESTYKSENÄ
LAUSUNNON ANTAVASSA VALIOKUNNASSA**

28	+
PPE	Asim Ademov, Isabel Benjumea Benjumea, Andrea Bocskor, Tomasz Frankowski, Peter Pollák, Michaela Šojdrová, Sabine Verheyen, Milan Zver
S&D	Hannes Heide, Petra Kammerevert, Predrag Fred Matic, Victor Negrescu, Marcos Ros Sempere, Domènec Ruiz Devesa, Massimiliano Smeriglio
RENEW	Vlad-Marius Botoş, Ilana Cicurel, Laurence Farreng, Irena Joveva
ID	Gilbert Collard
VERTS/ALE	Romeo Franz, Marcel Kolaja, Niklas Nienäß
ECR	Angel Dzhabazki, Dace Melbārde, Andrey Slabakov
GUE/NGL	Alexis Georgoulis, Niyazi Kizilyürek

0	-

2	0
ID	Christine Anderson, Gianantonio Da Re

Symbolien selitys:

+ : puolesta

- : vastaan

0 : tyhjää